

ТАРАСЕВИЧ Юрій Іванович (19. 03. 1937, м. Шостка Чернігівської, нині Сумської обл. — 11. 09. 2018, Київ) — хімік. Доктор хімічних наук (1973), професор (1978), член-кореспондент НАНУ (1992). Державна премія УРСР у галузі науки і техніки (1981). Премія імені Л. Писаржевського АН УРСР (1981). Закінчив Київський політехнічний інститут (1959). Працював інженером проблемної лабораторії хіміко-фотографічного об'єднання «Свема» (Шостка, 1959—61); молодшим науковим співробітником Інституту загальної та неорганічної хімії НАНУ (1964—67); старшим науковим співробітником (1968—75), завідувачем відділів адсорбції (1975—2016), електрохімії та адсорбції на мінеральних сорбентах (2016—18) Інституту колоїдної хімії та хімії води НАНУ (обидва — Київ). Напрями наукових досліджень: колоїдна хімія, адсорбція, хроматографія, іонний обмін, хімія поверхні. Розвинув підхід до адсорбції полярних молекул на неорганічних іонообмінниках як до утворення поверхневих координаційних сполук; новий науковий

напрямок — одержання, вивчення та застосування напів-синтетичних сорбентів; комплексний метод вивчення іонообмінних рівноваг, теплот і ентропій іонного обміну на природних цеолітах. Вивчив структуру та властивості зв'язаної води; запропонував критерій гідрофільності—гідрофобності дисперсних матеріалів; розробив фізико-хімічні основи застосування природних сорбентів у процесах очищення води. Обґрунтував важливу роль ентропійної складової ізобарно-ізотермічного потенціалу у визначенні вибірковості цеолітів до тих чи інших іонів. Під його керівництвом розроблено ефективну флотаційно-сорбційну технологію очищення стічних вод текстильних підприємств; створено каталітично активний матеріал на основі клиноптилоліту для очищення підземних вод від іонів двовалентного марганцю й заліза; за допомогою глини розроблено безвідходну технологію очищення пластової води від неіоногенних поверхнево-активних речовин.

Основні праці

Адсорбция на глинистых минералах. К., 1975 (співавт.); Природные сорбенты в процессах очистки воды. К., 1981; Строение и химия поверхности слоистых силикатов. К., 1988; Adsorption on new and modified inorganic sorbents. Amsterdam, 1996 (співавт.); Поверхностные явления на дисперсных материалах. К., 2011; Деманганация і знезалізнення артезіанської води в умовах промислових водозаборів м. Мукачеве // Доп. НАНУ. 2014. № 10 (співавт.).

Рекомендована література

1. К 60-летию Ю. И. Тарасевича // Химия и технология воды. 1997. Т. 19, № 2;
2. 80-річчя члена-кореспондента НАН України Ю. І. Тарасевича // Вісн. НАНУ. 2017. № 3.

Л. Ю. Юрлова

Бібліографічний опис:

Тарасевич Юрій Іванович / Л. Ю. Юрлова // *Енциклопедія Сучасної України* [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. — К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2025. — Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-890334>

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).